УКРАЇНСЬКА ПРЕСОВА СЛУЖБА

УПС

РІК XIII.-Ч.52. ЕВРОПЕЙСЬКЕ ВИДАННЯ - УКРАЇНСЬКА СЕРІЯ 25.III.1948.

ВИМОГА НЕГАЙНОЇ ДІЇ

/УПС/ - Обсерваючи реакцію західніх держав на останні події в Чехословаччині, можна зробити висновок про переломове значення тих подій для формування антибольшевицького блёку демократичних держав. Проекти й заходи для здержання експанзії червоного тоталізму із сфери розважань та дискусій починають переходити на грунт реального життя та конкретних політичних потягнень.

Сьогодні вже не дискутується питання, чи СССР є агресором. Безсумнівним та очевидним для всіх потвердженням цього була участь советського віцеміністра закордонних справ Зоріна в вирішенні чехословацькоі урядовоі кризи по лініі плянів Москви. Висланники червоної Москви, опираючись на розбудований за час окупації Чехословаччини Червоною Армією апарат таємної поліції та п'яту кольону СССР - кадри комуністичної партії, перевели, не оглядаючись на волю чеського і словацького народу, однопартійний режим комуністичної диктатури. Це означає по суті повну ліквідацію незалежности Чехословацькоі республіки та включення її в систему советських васальних держав, що в перспективі часу веде тільки до одного логічного кінця - формального прилучення до "единоі сім'ї радянських народів", до СССР.

Поспіх, з яким Москва використала кризу в Чехословаччині для насадження вповні підпорядкованого їй уряду, вказує ще й на те, що Москва готовиться до рішальної розгри за володіння над світом вже в недалекому майбутньому. В тому сенсі опанування Чехословаччини це здобуття, чи радше упорядкування нової чергової бази для майбутнього наступу советських армій.

В обличчі тих фактів безсумнівної агресії та безоглядної реалізації імперіялістичних плянів Москви всі теоретичні розважання та дискусії мусіли втратити всяке значення. Не йдеться вже про теоретичні пляни на майбутнє, але організування сил для протиудару та знищення большевиць - коі агресії. Останні дні принесли цілий ряд подій, що свідчать про деяке усвідомлення червоної загрози Заходом, що стає різко актуальною для усього світу та про гарячкове шукання негайних протизаходів. Маємо тут на увазі приспішення реалізації пляну Маршала економічної відбудови Европи, виступ президента Трумена на засіданні обидвох палат американського Конгресу в справі загальної військової служби, промови прем'єра Південно-Африканської Унії генерала Сматса та представника британського парляменту Герберта Моррісона. Провідним мотивом всіх тих виступів була думка про потребу рішучих та ефективних протизаходів для здержання дальшого просування експанзії СССР. Як один з протизаходів слід також розцінювати підписання військового союзу західніх держав Европи в Брюкселі, який дехто схильний уважати базою майбутнього понаддержавного об'єднання Европи.

З усіх голосів про сучасну політичну ситуацію в Европі на окреме вирізнення заслуговує промова б.прем'єра Ірляндії де Валери, виголошена недавно в США. Де Валера не тільки дуже правильно аналізує сучасне міжнародне положення, але також робить з нього логічні висновки та по-

раз їх до публічного відома, не стараючись нічого зазивати в основну. Він твердить, що, як наслідок большевицької політики, мусить прийти нова світова війна. А раз війна неминуча - хоч би як демократичні держави бажали її уникнути - то проблема зводиться тільки до того, коли вона почнеться. Коли ж час працює для большевиків, бо дозволяє їм розбудовувати свої внутрішні та зовнішні позиції, - то правильною буде така політика західніх держав, що рішуче протиставиться всім большевицьким акціям, навіть коли б це мало довести до негайного вибуху збройного конфлікту.

Промова де Валери була дуже інтересна ще й з іншого погляду. Він заявив одверто, що коли тільки вибухне третя світова війна, його країна - Ірляндія - візьме в ній активну участь. Вагу тієї декларації можна собі вповні усвідомити, пригадавши нейтральну поставу Ірляндії в другій світовій війні. Тоді Ірляндія, на чолі якої стояв той самий де Валера, не вступила у війну, мимо дуже критичних хвилин, що їх переживала Велика Зританія, а з нею й уся британська спільнота народів, з якою Ірляндія чується формально і фактично зв'язаною. З своєї нейтральної позиції не зійшла Ірляндія навіть тоді, коли німецькі армії станули на березі Каналу, погрожуючи висадитись на Британському острові, та коли відбувався розпачливий драматичний бій повітряних сил над Англією. І сьогодні цей самий де Валера складає заяву про обов'язкову участь Ірляндії у майбутній війні з СССР.

Заява де Валери є випливом не тільки прогнози, що в майбутній війні не буде місця для нейтральних, але також наслідком правильного схоплення вимог сучасної хвилини, що їх можна звести до однієї тези: ліквідація загрози большевизації світу та повне спаралізування імперіялізму Москви, можливе тільки при негайній мобілізації всіх протибольшевицьких сил у світі та застосуванні офензивної тактики. Кунктаторство, надії на те, що можна самою західною унією спасти Европу, брак рішучости та недоцінювання якогонебудь елементу в контуванні проти - большевицького фронту - може мати поважні негативні наслідки для Заходу.

Цей погляд репрезентує вже віддавна український визвольний рух, що веде активну боротьбу проти московсько-большевицького поневолення та агресії. Тому ми виступ де Валери можемо тільки привітати. Він дозволяє нам вірити, що так, як наша розцінка большевизму Сталіна, як переємника імперіялістичних завоювань Гітлера, стала сьогодні вже очевидною правдою для всіх, так само наш плян тотальної мобілізації та об'єднання всіх протибольшевицьких сил у світі знайде свою скору реалізацію.

Визвольна боротьба поневолених народів мусить бути негайно вчислена, як реальний фактор протибольшевицького фронту сьогодні та формування нового обличчя світу - завтра.

В УМОВАХ ПОВСТАНСЬКОЇ І ПІДПІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

/Дальше інтерв'ю Української Пресової Служби/

/УПС/ - Наш представник мав змогу відбути нову розмову з учасником визвольної боротьби українського народу на рідних землях, членом ОУН, що, як один з останніх, покинув в минулому році західні окраїни українських земель. Наш співрозмовець вийшов у рейд щойно в осінні 1947 року, тобто в час, коли деякі групи УПА були вже на терені Австрії та Баварії. Після його відходу на Закерзонні остались деякі відділи УПА, що, як довідуємося також з інших джерел, вдержались в терені

та дійть по сьогоднішній день. Обговоривши з попередніми учасниками наших розмов питання самої боротьби, її методів, системи дій ворога, тощо, нашому новому співрозмовцеві ставимо деякі окремі питання.

Питання: Які були відносини між УПА та ОУН і навпаки ?

Відповідь: УПА і ОУН це на рідних землях дві окремі, але паралельно і узгіднено діючі формації визвольної боротьби українського народу. Можна образово сказати, що УПА і ОУН це два рамена боротьби українського народу. Щоб правильно зрозуміти ті феномени, їх ролю у визвольному змагу українського народу, треба підходити до них з історичного аспекту. Відомо, що перед другою світовою війною ОУН була єдиною революційною силою українського народу. Як така, вона не тільки вдержалася в час другої світової війни, але в безнастанній боротьбі проти німців і большевиків зуміла поширити та розбудувати свої позиції. І саме ОУН дала-почин створення УПА, як збройної сили українського народу. Зрозуміло, що в умовах важкої німецької окупації та глибокого підпілля, така військова формація, як УПА, з її мілітарним та господарським випосаженням могла в своїх початках повстати тільки при помочі та опертті на існуючу вже підпільну організовану силу, якою була в той час ОУН. Бо ж перші збройні відділи треба було забезпечити одягом, харчами, зброєю, тощо. І все це могла поставити ім до розпорядження тільки конкретна підпільна організована сила, якою в той час була, як одинока, ОУН. Це треба зазначити виразно, щоб показати всю наївність, чи несвідому забріханість повстаньких відтак на еміграції теорій про повстання Української Повстанської Армії завдяки індивідуальним спробам одного отамана. В такий спосіб могли б зложитися щонайбільше отаманські боївки в одному районі, яких було багато в Україні в 1917-1920 рр. і які нанесли визвольній справі великої шкоди, але так не може повстати велика організована повстанська армія, що протривала довгі роки. Така армія могла зродитися єдино в опертті на існуючу вже по всій Україні організовану політичну підпільну силу. Тій обставині завдячувати треба й те, що тим разом Україна, якщо йдеться про її повстанську боротьбу, визволилася від язви будь якої самовільної отаманщини та має одну збройну силу з виразним політичним обличчям, тобто з виразною ідеєю боротьби за державну незалежність та з виразним характером єдиної загально-національної всенародньої армії.

В час повстання УПА збройно-революційний сектор настільки поширився, що не міг вже поміститися в рямках ОУН, що була в першій мірі революційно-політичною організацією. Тягар збройної боротьби перекинувся на УПА. Це одначе аж ніяк не означало, що ОУН, як революційно-політична формація, стала зайвою. Наступило тільки конечне розмежування завдань та форм боротьби, під час коли цілі остали надалі спільні. Коли УПА була справжньою національною армією, завданням якої є збройно-бойові операції, то ОУН сповняла часто функцію організаторки запілля та постачання цієї армії. Політичні ж акції вели обидві формації паралельно. Від 1944 р. всі ці акції об'єднує УГВР, як верховний керівний орган всього українського визвольного руху в краю.

Знаю, що на еміграції деякі люди намагаються порівнювати цей стан з еміграційною дійсністю кількох політичних партій. Не може бути нічого більш помилкового від такого погляду. Еміграційні політичні угруповання ділять моменти, що їх немає взагалі на рідних землях. На спори та на численні політичні партії недозволяє так сама жорстока дійсність буднів революційної боротьби в умовах тоталітарного режиму, як також сумний досвід із різного рода політичними угрупуваннями та їх чварами в час наших визвольних змагань в 1917-20 рр.

Співпраця та взаємна пов'язаність між УПА та ОУН знаходить там часто свій вияв також у персональному з'єднанні певних постів обидвох формацій. І так комендант даного терену УПА з правила входив у склад проводу теренової сітки ОУН. Нпр. комендант воєнної округи УПА входив у склад краєвого проводу ОУН. Такий стан забезпечував співпрацю та ко-

нечну в умовах боротьби координацію дій, що й не можна подумати, щоб в таких важких умовах могли діяти дві сили, не співпрацюючи тісно зі собою. УПА, як відомо, має свою окрему команду, головний військовий штаб, на чолі з генералом Тарасом Чупринкою, йому підпорядковані всі з'єднання УПА. Однак у випадку запляновання та проведення якоїсь акції сіткою ОУН, для якої потрібно було б помочі відділів УПА, - ті відділи давали їй потрібну допомогу. Із другого боку одним із завдань ОУН, як цивільної підпольної сітки було дбати для УПА всі справи в терені, що не лежать в обсягу безпосередніх дій збройної сили та уділяти їй всякої помочі, нпр. в постачанні і ін. Такий стан на землях вважається зовсім природним та здоровим. Він забезпечує українському народові єдність боротьби.

Питання: Які були завдання сітки ОУН ?

Відповідь: Як я вже згадав, цілі ОУН були тотожні з цілями УПА. Це в найзагальнішому пляні боротьба за самостійну Соборну Українську Державу. До окремих завдань на Закерзонні належала оборона українського населення перед польським і большевицьким терором і грабежами, а зокрема перед вивозами. Вбивства та грабежі були особливо розповсюджені в часі безпосередньо після приходу совєтсько-польських військ в 1945 році. Тоді мають місце такі факти, як вимордування мешканців села Пискоровичі над Сяном польськими бандами, де згинуло понад 2000 українців. Згодом, завдяки опануванню ситуації відділами УПА та боївками ОУН, таких випадків не було. Це був час майже повного опанування терену Закерзоння відділами УПА в 1945 -46рр. В тому часі між українськими землями Закерзоння а Польщею проходив своєрідний кордон, який польське військо і міліція не переступали. В той час на польських теренах називали ті землі просто Україною і коли хтонебудь їхав туди, то звичайно говорив: "їду на Україну". Тоді ж іменем УГВР були виконувані функції адміністративної влади. Коли ж збільшувалася небезпека, тоді ОУНівці боролися зі зброєю в руках нарівні з бійцями УПА.

Питання: В яких ділянках проводила працю сітка ОУН ?

Відповідь: Сітка ОУН розподілялася на референтури, які організували окремі ділянки життя та проводили працю в різних секторах. Скільки референтур могла бути різна, залежно від місцевих потреб. До найважніших референтур належали: організаційна, пропагандивна, господарсько-фінансова, суспільної опіки та безпеки.

Організаційна референтура займалася ядержанням внутрішніх та зовнішніх зв'язків, вона так сказати б держала зруб організації. Про ті справи не можу нажаль говорити зі врозумілих причин. Якщо йдеться про працю інших референтур, то вона виглядала так:

Пропагандивна референтура. Праця пропагандивної референтури поділялася на внутрішньо-українську та зовнішню. На більш типові засоби нашої пропаганди такі ж, як і всюди. Це живе і друковане слово. Кращий провід приділював зокрема багато уваги пропаганді при помочі різного рода друків та видань. В тій цілі творено т.зв. редакційні та технічні осередки. Такі осередки видавали різного рода часописи, публікації, листівки, летючки, відозви, заклики і т.п. Всі осередки були сильно централізовані для кращого проведення сильної контролі над виданичою продукцією. Всі видання, за виняток тих, що служили виключно локальним потребам, нпр. "Радіовісті" і т.п., мусіли мати апробату кращого проводу. Видання були переважно цикльостилеві, а деякі також друковані. Тут належав центральний орган Закерзоння "Повстанець", відозви про сталінські вибори, про голод на Україні і інші. До цикльостилевих видань належали періодики "Інформатор", "Інформативні Вісті", часопис гумору "Лісовик" і інші. З публікацій, які вийшли, варто згадати такі: 1.Савченка: Польсько-українські відносини, це брошура, розміром понад 100 сторін, видана в кількох накладах в українській і польській мовах. Книжка втішалася великим заінтересуванням та попитом серед поляків. Ми поширювали її масово в часі рейдів

на польських теренах, та розсилали на адреси відомих польських діячів. Провідною думкою книжки була концепція спільної української і польської боротьби проти загрози зі сторони Москви. 2. Ярлана: "Змора фашизму". Це була розвідка світоглядового характеру, що розкривала справжнє обличчя та спільні риси фашизму, німецького націонал-соціялізму і московського большевизму. Книжка була друкована в українській, польській, англійській і французькій мовах. 3. Книжка п.н. "В боротьбі за волю" з підназоловком "Під боєвими прапорами УПА". Це була книжка, розміром понад 200 сторін, що містила оповідання, новелі, репортажі та описи подій і фактів з боротьби УПА. 4. "Книга фактів боротьби українського народу проти німецьких і большевицьких окупантів", називана також коротко "Книга фактів", що творила своєрідну історію боїв УПА та інших проявів збройно-революційної боротьби українського народу.

Крім тих книжок видано багато інших оригінальних, а навіть декілька передруків, нпр. "Гуцульський Курінь" Олеся Бабія.

Окремі ділянки пропагандивної референтури це праця над населенням, до якої належали: організація культурно-освітнього життя та шкільництво. Організаційні чинники впливали головно на характер святкувань різного рода національних свят та річниць, як свято зброї, свято героїв, свято державности і інші.

Господарсько-фінансова референтура. Головним завданням тієї референтури була організація постачання відділам УПА. Крім актуального постачання, цебто забезпечення відділів УПА в засоби прохарчування, одяг та обуву, належало також магазинування тих речей на час їх недостач. Для тієї цілі згадана референтура організувала та мобілізувала все господарське життя Закерзоння. Вона не тільки творила, або обслуговувала підприємства, потрібні для заосмотрення бійців УПА, але також для заспокоєння потреб широких кругів населення. Сюди належать млини, гарбарні, фабрики мила, а навіть тютюну і цигарок "Веселка". Вироби тих підприємств продавано не тільки в місцевих кооперативах /фактично це не були кооперативи, але організаційні крамниці під наглядом господарської референтури/, але також ведено ними свого рода заграничну торгівлю з населенням Польщі і Чехословаччини.

З інших форм праці господарської референтури на увагу заслуговують т.зв. артілі праці та організаційні харчівні. Артілі праці були це з'єднання шевців, кравців і інших ремісників, що виконували замовлення УПА і ОУН. Бувало, що в часі сильного ворожого натиску такі артілі переносилися взагалі в ліс під опіку відділів УПА. Тоді вони працювали виключно для потреб УПА. На зв'язкових організаційних лініях організовано окремі організаційні харчівні, де містилася кухня з їдальнею. Така харчівня мала все певний запас харчів. Проходячі зв'язкові, чи навіть відділи, одержували там теплу страву та сухий харч на дорогу.

Крім того, організаційна референтура займалася збірками харчів, убрань і т.п. До завдань тієї референтури належало також дбати про здобуття фінансів. Головними джерелами фінансів були збірки при помочі бефонів, деякі торговельні трансакції та наскоки на польські державні установи, як банки, станиці міліції і ін. Деякий дохід мали ми також із загосподарювання господарств, полишених виселеними українцями та з продажі дров на доли, нераз "в Польщу". Взагалі польське населення брало живу участь в торговельних трансакціях з нами. Воно також радо давало нам харчі, одяг та ліки і грошеві пожертви на фонд поневолених народів.

Референтура суспільної опіки. Ця референтура працювала остисло з господарсько-фінансовою та організувала допомогу родинам упавших стрільців та членів організації. Вона мусіла часто-густо займатися справою допомоги для населення. З метою забезпечення населення безхлібних теренів в хліб організовано перевіз збіжжя валками в ті терени із тере-

подайних, напр. з Холмщини на Лемківщину.

Референтура безпеки. Праця в референтурі безпеки належала до найважких та ризиковних. Вона однак була конечна з уваги на безоглядні й підступні методи ворога, що залюбки послуговувався провокацією та старався просякнути в наші ряди. Наша служба безпеки успішно боролася з намаганням ворога розкласти нас знутра шляхом надсилання своїх агентів. Завдяки добрій постановці праці органи безпеки їх звичайно викривали і тим добували собі респект навіть в очах ворога.

Окремо від усіх референтур стояла санітарна служба - "Червоний Хрест", що творила цілком окреме тіло.

ПРИВІТ СЛОВАЦЬКОМУ НАРОДОВІ

/УПС/ - Ми одержали текст привіту Закордонного Представництва УГВР, що його воно вислало Президії Словацького Революційного Руху в дні словацького національного свята. В цьому привіті читаємо м.ін.:

"З нагоди дев'ятих роковин Незалежної Словацької Держави Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради пересилає найкращі побажання Словацькому Народові, що борється за здійснення своїх національних ідеалів.

Президії Словацького Революційного Руху, як мужньому організаторові визвольної боротьби Словацького Народу, ми бажаємо скоро зустрічати свято своєї перемоги у вільній, незалежній Словацькій Державі.

Хай живе свободолюбний Словацький Нарід у самостійній, Словацькій Державі!"

ПРИВІТ БІЛОРУСЬКОМУ НАРОДОВІ

/УПС/ - Ми одержали від Закордонного Представництва УГВР привіт, що його воно переслало Президії Білоруського Національного Центру з приводу білоруського національного свята. В привіті читаємо м.ін.:

"З нагоди тридцятих роковин проголошення Незалежної Білоруської Держави Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради пересилає найкращі побажання всьому Білоруському Народові та його Проводові. Ми вітаємо героїчний Білоруський Нарід, що перед тридцяти роками підняв священний прапор свободи і незалежности та витривав при ньому до сьогодні в безперервній боротьбі проти найбільшого ворога людства - московсько-большевицького імперіялізму. Ми зокрема сердечно поздоровляємо та бажаємо успіхів тим синам і дочкам Білоруського Народу, що в сучасний момент стоять у спільних лавах боротьби з борцями інших народів Сходу... Водночас в дні Вашого національного свята ми лучимося думками з Вами та всім Вашим народом та закріплюємо в собі глибоку віру про нерозлучну дружбу наших народів, що, пройшовши неодократно спільними шляхами своє величне історичне минуле, сьогодні змагаються в одному спільному фронті проти спільного ворога, а в недалекому майбутньому заживуть, як добрі сусіди, у власних незалежних державах, побудованих на їх етнографічних територіях..."

ПРИВІТ КОМІТЕТУ АБН БІЛОРУСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ЦЕНТРОВІ

/УПС/ - Від Комітету АБН ми одержали привіт, що його він вислав Білоруському Національному Центрові з приводу білоруського національного свята. В привіті читаємо м.ін.:

"Білоруський Нарід святкує сьогодні тридцятиліття відновлення

Самостійної Білоруської Держави, Білоруської Народньої Республіки в затяжній боротьбі з большевицькою тиранією.

В цю урочисту річницю, коли здійснилися мрії найкращих синів і доньок Білоруського Народу, Комітет Антибольшевицького Блоку Народів /АБН/ щиро-дружньо вітає Білоруський Нарід з Його героїчному змаганні за свободу, за Самостійну - від нікого незалежну - Білоруську Державу на всій білоруській землі і складає Білоруському Народові найсердечніші побажання якнайшвидшого досягнення Його Мети.

І коли сьогодні лише в підземеллях боротьби може Білоруський Нарід святкувати Великі Роковини, коли в цей День білоруські повстанці-резолюціонери своєю кров'ю освячують рідні бойові прапори - ми, поневолені так само, як Білоруський Нарід, російсько-большевицьким тоталітаризмом, народи заявляємо нашу незламну революційну солідарність з непокореним свободолюбним Білоруським Народом в Його боротьбі за волю.

Ми стоїмо об'єднано за Білоруську Самостійну Державу, державу народу, що ніколи не склав і не складе своїх стягів, не зважаючи на жахливі жертви крови, що їх поніс Білоруський Нарід в своїй, тривающій століття, боротьбі проти російського імперіялізму за розподіл російської імперії на національні держави всіх народів... "

ДІЇ УПА ТАКОЖ НА ТЕРЕНАХ ПОЛЬЩІ

/ Власна кореспонденція /

/УПС/ - Ми одержали інтересні відомості з Польщі, що відносяться до дальших дій частин УПА, що всупереч сподіванням ворогів дальше діють та до загальної ситуації в Польщі. Відомості походять з початку березня ц.р. Як відомо, літом минулого року більші частини УПА із Закерзоння перейшли в Україну, де получилися з головними силами УПА. Частина закерзонських відділів пішла в рейд на Чехословаччину. Тепер довідуємося, що деякі відділи пішли тоді також в рейд на польські території. Вони діють там малими групами і подекуди нав'язують зв'язки з польським революційним рухом. Своєю появою, поставою та працею вони впливають на піддержання революційних настроїв польських мас.

Політична ситуація в Польщі зокрема по втечі Міколайчика дуже загострилася. На кожному кроці підчувається закріплювання поліційного режиму. Мають місце часті облави, контролі поїздів, провірки, масові арештування і тп. Також важкою стала ситуація українців, що живуть в Польщі. Останньо були сильні арештовання українців на Шлеську. Говориться, що всіх українців з західніх земель Польщі /деякі з них живуть там вже довгі роки/ переселять до СССР.

Далі виявляється, що навіть на Закерзонні УПА не ліквідоване повністю. Раз-у-раз дають про себе чути більші, або менші з'єднання УПА. Польське військо не покидає тих теренів. Недавно відбулася в Ряшеві розправа проти полонених бійців УПА. Деяких засуджено на в'язницю від 5 до 10 років. Інший процес якраз відбувається. В ньому виступають і українські дівчата, якими чомусь особливо заінтересовані органи совєтського МВД. Від Нового Року з польських концентраційних таборів та тюрем звільнено около 2 тисячі українців, головно селян, арештованих у зв'язку з останнім виселенням Закерзоння з 1947 р. Інтеліґенції з засади не звільняють, але держать далі, навіть тоді, коли немає доказів про якунебудь революційну працю, чи ворожу поставу до режиму.

В цілі поборювання польського революційного руху на терені цілої Польщі варшавський уряд посилює відділи т.зв. ОРМО /Охотніче Резерви Міліції Обивательскей/.

В Польщі говориться цілком отверто про нову війну. Говорять про це крім населення також польські офіційні достойники і большевики. Вони

одначе зазначують, що це буде оборонна війна. Большевики кажуть одверто: ''Будем драться - нада хорошо понимать военное дело''. Недавно відбувся перегляд та реєстрація здемобілізованих річників ВП /Польське Військо/ та мужчин із залізничої обслуги. Відбулись також маневри. Польське військо вишколюється не тільки під оглядом військовим, але також політичним. Усе населення очікує від нової війни великих змін, м. ін. провалу совєтської системи.

ЗІ СТОРІНОК СОВЄТСЬКОЇ ПРЕСИ

Події в Чехословаччині в насвітленні совєтської преси

/УПС/ - Останні драматичні події в Чехословаччині, що у висліді довели до утворення монопартійного режиму комуністичної партії, знаходять своє відповідне освітлення на сторінках совєтської преси. Вона представляє події, як провокації закордонних сил, що змагали шляхом викликання урядової кризи здобути вплив на Чехословаччину та приєднати її до блюку західніх держав. ''Правда'' ч. 57 містить кореспонденцію з Праги п.н. ''Правда перемагає''. В ній м.ін. читаємо:

''Вилазка реакції, що пробувала явно за підбехтанням із заграниці спровокувати міністерську кризу, спричинити в країні непорядки і в замішанні захопити владу в Чехословаччині в свої руки, викликала дуже сильний відпір в масах трудового народу. Відкривши свої карти, реакція явно перечислилась. Увесь чехословацький нарід піднявся на захист демократії і одночасно зажадав негайного усунення купи збанкротованих політикантів, явно працюючих за інструкціями своїх західніх господарів.''

Газета дозволяє собі навіть на глум над деякими рішучими та послідовними ворогами комунізму в Чехословаччині, яких нерішуча постава дозволила комуністам опанувати ситуацію. Газета пише:

'' Про це, як далеко зайшов процес розкладу правих партій, свідчить хоч би такий факт: із редакції органу Народньої Партії ''Лідова Демократіе'' протягом довгих місяців обливано грязю правління Готвальда, клеветано Совєтський Союз і держави народньої демократії. Сьогодні ця газета підтримує правління Готвальда та створення ''комітетів дії''. ''

''Ізвестія'' ч. 47 містять лист керівництва компартії в Чехословаччині до президента Бенеша, де вимагається створення однопартійного комуністичного кабінету міністрів та відповідь президента на це письмо. У відповіді Бенеш пише м.ін.:

''Я добре бачу ті великі сили /чи не мав на думці Бенеш тут СССР?- прим.УПС/, які створили сьогоднішню ситуацію. При спокійному,безпристрасному і об'єктивному розгляді ситуації я бачу ясно, що спільною ціллю найрізнородніших кругів нашого населення,які до мене зверталися, являється стремління до миру і порядку, стремління до законности і добровільної дисципліни, стремління до нормального життя. Як досягти тієї цілі ? Ви добре знаєте мій одвертий демократичний світогляд. Я останусь вірний своїй вірі і в цю хвилину, бо демократія після мойого переконання являється єдино надійною і тривалою основою порядного і достойного людського життя. Я настою на парляментарній демократії, на парляментарному уряді, як на гарантах демократії. Всім добре відомий необхідний соціяльний і економічний зміст цієї демократії. На тих принципах я засновував свою політичну діяльність і не можу поступити інакше, щобто зрадити самого себе. Теперішню кризу демократії

можна зліквідувати тільки демократичним і парляментарним шляхом.''

Як відомо, Бенеш в дальшому не видержав на тому шляху, і під натиском ''зрадив сам себе'', пішовши назустріч вимогам комуністичної партії.

Після перебрання влади комуністична партія організує народні здвиги, які повинні витворити враження, що за новим урядом стоїть одностайно цілий чехословацький нарід. Відбулося недавно в Празі велике селянське віче та з'їзд профсоюзних організацій Чехословаччини, що ухвалив відповідні резолюції. В резолюціях м.ін. читаємо / за ''Правдою'' ч. 54/:

''Ми працювали два й півроку не для того, щоб старі й нові реакційні сили загрожували нашим успіхам і майбутньому нашого народу. Наша свобода і незалежність можуть бути збережені тільки при умові послідовного усунення реакціонерів і доцільного прямування по шляху до соціялізму, у вірному і непорушному союзі з слов'янськими державами і соціялістичним Советським Союзом. Ми порішили раз на все покінчити з усіми домаганнями реакції, заговірників, шпіонів і інших ворогів нашого народу і держави. Ми не стерпимо розкладницької діяльности і саботажів ані в парляменті, ані в уряді.''

''Правда'' ч. 61 приносить вістку п.н. ''Хто діяв за спиною чехословацьких заговірників ?'' Вона за газетою ''Руде Право'' подає:

''Тепер стало ясно, що заграницею були три центри конспірації: один скупчувався довкруги Вільяма Буллїта - бувшого американського посла в Москві й Парижі -, що підтержує тісний контакт зі зрадниками, які втікли зі східньої Европи; на чолі другого заговірницького центру стояв один дипльомат, акредитований в Римі, який є тісно зв'язаний з найбільшою в світі банковою корпорацією, і всім є знані його дружні зв'язки зі словацьким военним проступником Дурчанським; третій конспіративний центр знаходиться в Лондоні, де кожний плян, спрямований проти народньої демократії, знаходить підтержку не тільки зі сторони Вінстона Черчіля і його ''Комітету Об'єднаної Европи'', але також зі сторони визначних діячів лейбористської партії.''

Кому помагає український нарід в боротьбі...

/УПС/ - ''Правда України'' ч. 9 містить статтю п.н. ''Агресія в Індонезії під маскою доброї волі''. У статті автор описує голяндські насильства над індонезійським народом та вказує на те, що делегація України в ОН ставала в захист змагань Індонезії до самостійности. М. ін. читаємо:

''Український нарід, що являється членом великої братньої многонаціональної сім'ї свободолюбних советських народів, завжди морально підтержував священну боротьбу народів за незалежність від чужинного імперіялізму і тому ввесь час з великою увагою і співчуттям відносився і відноситься до індонезійського народу, який бореться за своє звільнення з кайданів імперіялізму. Українська советська суспільність вірить в перемогу того правого діла, за яке так героїчно, не лякаючись жадних жертв, і труїв, бореться індонезійський нарід.''

Український нарід дійсно підтержує морально священну боротьбу народів за звільнення від чужинецького імперіялізму, але в першу чергу тих, які борються за визволення з-під ярма найстрашнішого імперіялізму червоної Москви.

Большевицька бюрократія ''керує''...

/УПС/ - ''Правда України'' ч. 16 містить кореспонденцію п.н. ''Маріюпільський горком недопускає критики''. В кореспонденції нарікається

на те, що ''маріюпільські керівники горкому охороняють перед крити - кою людей, які допустилися прямих злочинів перед партією і державою. І так весною 1947 р. органи прокуратури обвинили директора міського споживчого комбінату Топпера в розбазарюванні продукції комбінату. Слідство цієї справи тягнулося без потреби ціле літо. Топпер признав та - кож, що разом з ним в розкраданні продуктів винні також і деякі керівні працівники управи міста.'' Подібний випадок мав місце з директором фабрики солодощів Болотіним. Про нього читаємо: ''Ще в лютому 1947 р. розкрито на сторінках ''Правди України'' Болотіна, як злочинця. Не оглядаючись на це, що в маріюпільському горкомі партії було багато компромітуючих матеріялів на Болотіна і прокуратура вела слідство, злочинець протягом 4-ох місяців оставав дальше на пості директора фабрики і продовжував своє злочинне діло.''

''На сторожі миру''

/УПС/ - З нагоди 30-ліття Советської Армії в Советському Союзі накручено новий фільм ''На сторожі миру''. Фільм представляє історію Червоної Армії від її зформування аж до найновішого часу. У фільмі помітні сильні політичні тенденції та протианглійська і протиамериканська агітація. В ''Правді'' ч. 58 так описуються деякі картини із цього фільму: ''Мюнхен. Чемберлен і Делядіє по приятельському стискають руку Гітлера, стараючись спрямувати його агресію проти СССР. Европа віддана на поталу і продана. Німецькі фашисти пожирають Польщу, Голяндію, Бельгію. Вони в Парижі. Англійський уряд збирається тікати в Канаду. На шляху Гітлера до опанування світу остається тільки одна перегорода - Советський Союз. Народи Европи з надією слухають голос Москви. Вони знають - тільки Советська Армія зможе визволити їх від фашистівського ярма.''

Большевицький журнал про УПС

/УПС/ - Большевицький журнал в німецькій мові ''Ное Цайт'', виданий в Москві, містить в 6.числі статтю Ю.Кроткова п.н. ''Дещо про звичаї американських журналістів.'' В статті автор згадує м.ін. і про Українську Пресову Службу. Він каже:

''Британсько-американські урядові чинники ввели в таборах ''переміщених осіб'' необмежену свободу інформації для военних злочинців. Бандерівські бандити видають в американській зоні навіть власний бюлетень п.н. ''Українська Пресова Служба''.

Не вомак, видно, большевикам наші видання.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСОВА СЛУЖБА /УПС/
Виходить на правах рукопису.
Передруки дозволені тільки за поданням джерела: /УПС/